

М. С.* ИСКАКОВА

*Қазақ инновациялық гуманитарлық заң университеті, Семей қаласы, Қазақстан
mis0508@mail.ru*

ШАҒЫН ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ ӘДІСТЕРІН ЖЕТІЛДІРУДІҢ БАҒЫТТАРЫ

Мақалада шағын инновациялық кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың әдістерін жетілдірудің негізгі бағыттары қарастырылған.

Мемлекеттік қолдау шараларының негізгі мақсаты - нарықтық экономиканың маңызды элементтерінің бірі ретінде шағын кәсіпкерліктің дамуын қамтамасыз ету. Осы стратегияны іске асыру аясында мемлекеттік қолдау заңнамалық деңгейде бекітілген. Шағын инновациялық кәсіпкерлікті қолдаудың бастапқы базасын қалыптастыру күрделі және ұзақ үдеріс. Ғылыми-техникалық салада нарықтық қатынастарды қалыптастырудың мемлекеттік саясатын жүргізудің негізгі міндеттері шағын инновациялық кәсіпкерліктің инфрақұрылымын дамытуды ынталандыру, қаржылық ресурстарды тарту арқылы бәсекелестікті дамыту және оларды жоғары технологиялық өнімді жасау бағдарламалары мен жобаларын іске асыру үшін мақсатты және тиімді пайдалану болып табылады. Экономиканың осы секторына несиелер мен инвестицияларды тарту; инновациялық кәсіпкерлік құрылымдарын дамытуға қажетті қаржыландыру көздеріне қол жеткізу мүмкіндіктерін кеңейту үшін қолданыстағы мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде басқа банктік емес несие институттарын құру шаралары қарастырылған. Экономиканың кез-келген саласындағы инновация қаржылық инвестицияларды қажет етеді. Қосымша пайда табу, ұйым қызметінің тиімділігін арттыру, әлеуметтік-экономикалық нәтиже алу үшін қаржылық инвестицияларды іске асыру қажет. Инновациялық кәсіпкерлікті дамытуды мемлекеттік реттеу мен қолдауды жүзеге асырудың нақты жолдары ұсынылған.

Түйін сөздер: мемлекеттік қолдау, инновация, ғылым, өндіріс, инвестиция, басымдылық, әлеует.

Инновациялық кәсіпкерлердің қызметі – нарыққа жаңа идеяларды енгізу, зияткерлік өнімді құрастыру және пайдалану арқылы, дайын өнім шығаратын қызмет. Бұл қызмет, Шығыс Қазақстан облысында ғылыми-техникалық және делдалдық жұмыстардың келесі бағыттарының жиынтығын қамтиды:

– ғылым мен технология саласындағы зияткерлік меншікке байланысты халықаралық танылған құқықтарға жататын өнертабыстарды, «ноу-хауды», ғылыми-техникалық әзірлемелерді, ғылыми жұмыстарды, жаңалықтарды, өнеркәсіптік үлгілерді, тауарлық белгілерді, коммерциялық белгілеулерді және басқа жұмыстарды енгізу және көбейту.;

– тәжірибелік үлгілерді құру, тәжірибелік сынақтарды өткізу, жабдықтардың, технологиялардың және ғылыми-техникалық құжаттаманың жаңа модельдерін құру және беру, өндірісті дайындау;

– жаңа техника мен технологиялардың үлгілерін құру мақсатында зерттеу, эксперименттік жобалау, маркетингтік зерттеулер жүргізу;

– сараптамаларды ұйымдастыру, патенттік және лицензиялық қызмет.

Шығыс Қазақстан облысында инновациялық кәсіпкерлерді мемлекеттік қолдау аймақтық билік органдары мен олардың қатысуымен құрылған инновациялық

кәсіпкерлікті қолдау инфрақұрылымының аймақтық қаражаты есебінен аймақтың экономикалық әлеуетін дамыту, кәсіпкерлік субъектілерін қолдау мақсатында жүргізетін ұйымдастырушылық, қаржылық және әдістемелік шаралар кешені болып табылады.

Зерттеудің негізгі мақсаты – инновациялық кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың бағыттарын анықтап, оларды жетілдірудің оңтайлы тұстарын қарастыру болып табылады. Шағын инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың ғылыми – техникалық басымдықтарын айқындау кезінде абстрактты-логикалық әдіс қолданылды.

Мемлекет инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру мен басқарудың мақсаттары мен қағидаларын және осы саладағы өзінің басымдықтарын қалыптастырады. Мақсаттарына ғылым мен техниканың ел экономикасының дамуына қосатын үлесін арттыру; материалдық өндіріс саласындағы прогрессивті қайта құруларды қамтамасыз ету; экологиялық жағдай; қалыптасқан ғылыми мектептерді сақтау және дамыту кіреді. Сонымен бірге, мемлекет ғылым мен инновация саласындағы саясат жүргізілетін қағидаларды, сондай-ақ осы саясатты іске асыру механизмін әзірлеуде. Бұл қағидалар елдің қалыптасқан шаруашылық жүйесіне, мемлекеттік институттардың экономикалық қызметке әсер ету деңгейіне байланысты. Инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру және басқару саласындағы мемлекеттің негізгі міндеттері: негізгі басымдықтарын көрсету, оларды жүзеге асырудың тетіктерін әзірлеу; инновациялық инфрақұрылымды дамытуды жандандыру, өндірістік аудандар мен ресурстарды қайталама пайдалану тәжірибесін кеңейту; инновациялық салаға бюджеттен тыс қаржыландыру көздерін тарту, несиелік саланы жақсарту, венчурлық және сақтандыру механизмдерін дамыту үшін шаралар қабылдау және т.б [1].

Инновациялық кәсіпкерліктің дамуын тиімді ұйымдастыру мен басқарудың қажеттілігі олардың ұлттық маңыздылығымен ғана емес, экономикалық мазмұнымен де түсіндіріледі. Бір жағынан, қазіргі кезде инновациялық кәсіпкерлердің қызметі бәсекелестермен салыстырғанда өндіріс шығындарын төмендетіп, нарықтың сұранысын жақсы қанағаттандыру арқылы экономикалық субъектілердің кірісін арттырудың негізгі құралына айналуға. Екінші жағынан, классикалық нарықтық механизмдер жағдайында ғылыми-техникалық нәтижелерді алу айтарлықтай қиынға соғар еді, көптеген жаңалықтар шаруашылық тәжірибеге енгізілмеген [2].

Инновацияларды енгізу үлкен шығындарды талап етеді. Бұл өндірісті техникалық қайта жарақтандыруға, ғылыми-техникалық ақпараттарды іздеу мен алуға, жағдайды болжауға, кадрларды даярлауға, ұйымдастырушылық шараларға жұмсалатын күрделі салымдар. Сараптама, патенттеу, жаңа өнімді сертификаттау және т.б. қомақты шығындарды талап етеді.

Шығыс Қазақстанда облыстың қаражаттары мен ресурстарының есебінен инновациялық кәсіпкерлік субъектілерінің қызметін мемлекеттік қолдауды жүзеге асырудың келесі мақсаттары жүйеленген:

- аймақ экономикасының тұрақты дамуы үшін жағдайлар жасау,
- аймақтық бюджетті қалыптастыру үшін қаржылық базаны кеңейту, жұмыспен қамту деңгейі мен халықтың өмір сүру сапасын арттыру;
- аймақтың зияткерлік әлеуетінің өсуі, жеке бастамалардың дамуы;

- аймақтың экономикалық, технологиялық және ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге көмек;
- өнеркәсіптің, ғылымның және жоғары технологиялардың орталығы ретінде аймақтың мәртебесін қолдау;
- ғылымды қажет ететін (оның ішінде импортты алмастыратын) әзірлемелер мен технологияларды қолдану арқылы аймақтық экономиканы көтеру және қызмет көрсету шығындарын азайту.

Инновациялық кәсіпкерлікті дамыту мен басқарудың ерекшеліктері болып оларды аймақтың инновациялық инфрақұрылымына интеграциялау табылады. Инновациялық орталықтарды, инкубаторларды, технопарктерді, технополистерді, консалтингтік және оқыту фирмаларын құру арқылы инновациялық кәсіпкерлер өңір экономикасына тартылады.

Қызмет барысында жаңашыл идеяларды пайдаланып, нарыққа өтімді өнімдер шығару үшін ғылым мен технологияның үндестігінен туған жаңалықтарды қолану арқылы инновациялық белсенділікті арттыра аламыз.

Келесі суретте Шығыс Қазақстан облысы бойынша инновациялық қызметпен айналысатын ұйымдардың үлесі көрсетілген.

* ҚР Статистика комитеті мәліметтері [3] негізінде автормен жасалған.

1-сурет – Шығыс Қазақстан облысындағы 2019 жылғы инновациялық кәсіпорындардың үлесі, бірлік.

Тікелей шетелдік инвестиция тартылған субъектілердің 2020 жылғы рейтингінде Шығыс Қазақстан облысы 3 орында тұр. ШҚО – 2,39 млрд \$ (9,8%).

Инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру және басқару үдерісі, егер іске асыру ауқымы белгілі бір минимумнан асып кеткенде және жеткілікті сыйымды нарық болғанда ғана экономикалық жағынан тиімді болады. Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарға және инновацияларды енгізуге жұмсалатын шығындардың абсолюттік масштабы өсетіндіктен, өндірістік базасы мен өткізу нарығы шектеулі жеке экономикалық субъектінің өндірістік шығындарындағы шартты тұрақты шығындардың үлесі де артады; инновациялық инвестициялардың тиімділігі жеткіліксіз болуы мүмкін, өйткені өндіріс ауқымы айтарлықтай үнемделмейді. Бұл жағдай әсіресе капитал айналымының қарқыны төмен салаларға тән.

Инновациялық кәсіпкерлердің оқшауланып әрекет етуі, олардың дамуын ұйымдастыру мен басқарудың тиімсіздігінен туындайды, бұл жекелеген фирмалар үшін де, жалпы экономика үшін де айтарлықтай шығындарға алып келеді.

Коммерциаландыруға болмайтын инновациялық үдерістер бар. Оларға іргелі ғылыми зерттеулер жатады, олардың нәтижелері, әдетте, коммерциализацияланбайды. Бұған қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған (қорғаныс, денсаулық сақтау, білім беру және т.б.) іс-шаралардағы инновациялар кіреді. Инновациялық кәсіпкерліктің осы құрамдастарының шығындары сөзсіз бүкіл қоғамның мойнына түседі [4].

Инновациялық кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың бағдарламаларынан басқа, өндірістердің қайта жарақтануына қатысты технологиялық даму бағдарламалары бар. Елдегі инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру мен басқарудың негізгі элементі - ғылыми-техникалық кешендегі жағымды тенденцияларды шоғырландыру және өндіріске ғылыми жетістіктерді пайдаланудың тиімді механизмдерін енгізу. Ғылыми-техникалық қызметті қаржыландыру және ынталандыру саласында даму бюджетінің инновациялық құрамдас бөлігі күшейтіледі.

Мұның бәрі заңнамалық актілерді негіздеуге және елдегі инновациялық кәсіпкерлікті ұйымдастыру мен басқару үдерістерінің тиімділігін арттыруға әкеледі. Бұл үшін макро және микро деңгейлерде инвестициялау бойынша әдістемелік ұсыныстар мен осы үдерісті реттеу үшін құқықтық құжаттар қажет. Экономикалық динамика заңдары бойынша депрессиядан шығудың жолы жоғары тиімді базалық технологиялық инновацияларды инвестициялау арқылы ғана мүмкін болады, оны өндіріске енгізу әлеуметтік бағытталған экономикалық өсімді жүзеге асырудың жаңа технологиялық тәртібін қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру мен басқарудың ғылыми-әдістемелік негіздемесі мен заңнамалық-құқықтық базасын қалыптастыру арқылы, елдегі инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастырудың және басқарудың тиімді механизмін құру 2020-2025 жылдарда ғылыми-техникалық серпінді іске асыруға мүмкіндік береді.

Кесте 1 – Қолдау элементтері мен инновациялық кәсіпкерлік құрылымдардың даму сатысы арасындағы байланыс сипаттамалары

Функционалды қамтамасыз етудің сипаттамалары	Инновациялық кәсіпкерлік құрылымның даму этаптары			
	Қалыптасу	Даму	Толысу	Құлдырау
1	2	3	4	5
Инновациялық	Ғылыми-техникалық инновациялық шешімдерді іздеу, зияткерлік меншікті қорғау	Ғылыми – техникалық шешімдерді жасау және дамыту	Псевдоинновацияны – өнімдерді, технологиялық инновацияларды жасау, технология трансфертін дамыту	Ескірген үдерістерді ауыстыру үшін ғылыми-техникалық шешімдерді іздеу, лицензиялар мен патенттерді сатып алу

1	2	3	4	5
Инвестициялық	Ақша қаражаттарын бастапқы инвестициялау бағыттарын анықтау, жаңа жұмыс орындарын құру және қызмет бағыттарын дамыту үшін инвестициялық ынталандыру	Өнеркәсіптік инвестициялардың бағыттарын анықтау, қолайлы инвестициялық климатты қалыптастыру	Басқа кәсіпорындардың капиталына қатысуға ұзақ мерзімді инвестициялар	Инновациялық кәсіпкерлік қызметті қайта бағыттаудың бағыттары мен модельдерін анықтау
Қаржылық	Бастапқы қаржыландыру, инкубаторлық бағдарламалар арқылы гранттар алу	Қаржылық өсу нарықтарына шығу кезеңін дамыту және қаржыландыру	Өндірістік қуаттарды дамытуды қаржыландыру, несиелік ресурстарға қол жетімділік	Ескірген өндірісті қаржыландыруды қысқарту
*Дерек көзі :[4]				

Кестеде инновациялық кәсіпкерлік құрылымдарда инновациялық үдерісті бастауға, белсендіруге мүмкіндік беретін экономикалық ынталандыру жүйелі түрде сипатталған.

Сондай-ақ, инновациялық кәсіпкерліктің дамуын ұйымдастыру және басқару кезінде әлеуметтік және ғылыми қоғамдастықты қалыптастыру міндеті өзекті болады. Ол әлеуметтік бағдарланған экономиканың тұрақты дамуының негізгі алғышарттарын құруды - білім берудің үздіксіз циклы негізінде барлық салаларда жоғары кәсіби мамандарды даярлауды және ұлттық экономиканы ғылыми-техникалық жаңғыртуды жүзеге асыруға қабілетті кадрларды қайта даярлауды көздейді.

Ғылыми зерттеулер мен оқу үдерісінің интеграциясы жаңашыл кәсіпкерлерге арналған жоғары білікті кадрларды тұрақты қалыптастыру құрылымдарын қолдауға қызмет етеді. Зияткерлік меншікті экономикалық айналымға тарту үшін зияткерлік меншік құқығын тиімді қорғау механизмін құру, осы меншікті түгендеу, мемлекеттің қатысуымен құрылған зияткерлік меншікті жедел басқаруды дамыту, инновациялық кәсіпкерлердің зияткерлік дамуын қолдау үшін қажетті инфрақұрылымды дамыту бойынша шаралар кешені қабылданатын болады.

Бірыңғай ғылыми-әдістемелік негізде инвестициялық үдерісті жүзеге асырудың стратегиясы мен әдістемесін, механизмдері мен заңнамалық базасын біріктіретін, сондай-ақ ұйымдық құрылымдарға қызмет ететін мемлекеттік институционалдық жүйені құру қажет. Басқарушылық шешімдерді қабылдаудың ғылыми әдістері ұлттық геосаясаттың қалыптасуына, экономикалық даму жолдарын болжауға және таңдауға ықпал етеді.

Инновациялық кәсіпкерліктің дамуы технологиялық жетістіктер мен ілгерілеуге байланысты. Әлеуметтік және ғылыми үдеріс инновациялық кәсіпкерлерді дамыту арқылы, ал технологиялық үдеріс - адамның дамуы үшін қолайлы жағдайлар жасау арқылы - жалпыға бірдей білім беру, мәдениет, медицина, тұрғын үй және әлеуметтік қамсыздандырудың барлық түрлеріне қол жетімділік арқылы жүзеге асырылады. Сондықтан әлеуметтік инвестициялар бірінші кезекте кадрларды жан-жақты даярлау және олардың біліктілігін арттыру жүйесіне, инновациялық саладағы, ғылым мен білімдегі жұмыскерлердің материалдық қауіпсіздігіне бағытталуы керек. Адамдардың әл-ауқатының өсуіне технологиялық жаңару негізінде өндіріс көлемін ұлғайта отырып, бір уақытта инновациялық кәсіпкерлікті дамыту арқылы қол жеткізуге болады. Адам әлеуеті мен инновациялық кәсіпкерліктің бірлесіп дамуы - өсудің бірден-бір жолы.

Инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың ғылыми-техникалық басымдықтарын анықтау әдістемесін құру ұлттық экономиканы тиімді дамыту стратегияларын қалыптастыру үшін әлеуметтік-экономикалық және ұйымдастырушылық шарттардың алуан түрлілігінің адекватты көрінісін болжайды. Жаңашыл кәсіпкерлердің едәуір бөлігі үшін құрылымдық өзгерістер керек. Инфрақұрылымның инновациялық кәсіпкерлердің даму динамикасына, технологиялар трансферті мен инновацияларды коммерцияландыруға әсер ету тиімділігі де әр түрлі. Сонымен, инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың ғылыми-техникалық басымдықтарын анықтау әдістемесін әзірлеу мен пайдаланудың негізгі нәтижесі ғылыми-өндірістік альянсты нығайту болып табылады [5].

Инфрақұрылымдық фактор инновациялық сараптама және технологиялар трансферті инфрақұрылымы сияқты өзара байланысты элементтердің кешені ретінде қарастырылуы керек. Инновацияларға сараптама жасау инфрақұрылымында инновациялар перспективаларының орташа және ұзақ мерзімді бағасы, олардың ауқымды даму тиімділігінің талдауы, аймақтың ішкі және сыртқы нарықтарындағы бәсекеге қабілеттілік болжамы ұсынылған. Технология трансфертінің инфрақұрылымы ғылымның әсерін күшейтудің маңызды факторына айналуға, оның негізгі байланыстарын өндіріспен біріктіреді, экономикалық жүйелерді өзгертудің объективті қиындықтарына қарамастан, ғылыми-инновация мен технологияға бағытталған кәсіпкерлердің дамуына қолайлы жағдай жасайды.

Шығыс Қазақстан облысында инновациялық кәсіпкерлерді мемлекеттік қолдауды іске асырудың басым бағыттары қатарына келесі құралдарды қосу керек:

- ғылым мен өндіріс саласында жұмыс жасайтын инновациялық кәсіпкерлерді дамытуға және тиімді қызмет етуге кедергі болатын мәселелерді шешу;

- ішкі және сыртқы нарықта өндіріс инновациялық бизнесі өнімдері мен қызметтерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру;

- бюджеттің инвестицияларының «кумулятивтік» тиімділігін қамтамасыз ете отырып, облыстың ғылыми сыйымды инновациялық кәсіпкерлік саласына жеке инвестицияларды тарту;

- инновациялық кәсіпкерлік, ғылым мен техника саласындағы аймақаралық және халықаралық ынтымақтастықты дамыту;

- инновациялық кәсіпкерлік субъектілерімен қосалқы мердігерлік және ынтымақтастық қатынастарын дамыту арқылы ірі ғылыми және өндірістік кәсіпорындардың қызметін оңтайландыру және қайта құру.

Инновациялық кәсіпкерлік субъектілерінің қызметін мемлекеттік және басқа да қолдау түрлерін жүзеге асырудың келесі негізгі жолдары қарастырылуы керек:

- инновациялық кәсіпкерлік субъектілеріне салықтық жеңілдіктер ұсыну;
- инновациялық кәсіпкердің ғылыми – техникалық, тәжірибе – конструкторлық жұмыстарын ынталандыру үшін жағдай жасау;
- жаңа кәсіпкерлерге ғылыми және өндірістік кооперацияны дамытуда, ғылыми сыйымды өнімді өндіру мен жеткізу саласындағы ақпараттық технология, жоғары технологиялық нарыққа шығу, зияткерлік меншікті коммерцияландыруда ұйымдастырушылық және қаржылық көмек көрсету;
- аймақ экономикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының басым міндеттерін, аймақтық экономика мен ғылыми-өндірістік инфрақұрылымның қажеттіліктерін, инновациялық кәсіпкерлердің ғылыми-технологиялық зерттеулерін қаржыландырып, оның ішінде патент пен лицензияға кеткен шығындарды өтеп беру;
- ұйымдастырушылық көмек және облыстың кәсіпкерлері құрған жоғары технологиялық өнімді, жаңа технологияларды, «ноу-хауды» патенттеу, лицензиялау және сертификаттау шығындарын өтеу;
- жаңа кәсіпкерлердің жобалары мен бағдарламаларын мемлекеттік инвестициялар немесе бюджеттік несиелер түрінде қаржыландыру [6].

Жаңашыл кәсіпкерлерді қолдау шараларын қаржылық қамтамасыз ету - облыстың атқарушы билік органдарының басым міндеттерінің бірі.

Инновацияларды инфрақұрылымдық қамтамасыз етуді қолдау саясатының жоқтығы аймақ жағдайына тән. Инновациялық кәсіпкерлікті ғылыми тұрғыдан зерттеуге арналған барлық алуан түрлі тұжырымдамалар мен инновациялық компоненті туралы мәселе әлі толық зерттелмеген. Осы инновациялық компонентті іске асыруға мүмкіндік беретін ғылыми-техникалық басымдықтар жүйесі туралы ғылыми тұжырым жоқ, басымдықтардың құрылымы анықталмаған.

Аймақтардағы инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың ғылыми-техникалық басымдықтарын айқындаудың әдістемесін қалыптастыру үшін барлық деңгейлерде: жалпы мемлекеттік деңгейде, аймақтық деңгейде, жеке инновациялық кәсіпкер деңгейінде инновациялық қызметті реттеудің жүйелі тәсілін қолдану қажет.

Жалпы, инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың ғылыми-техникалық басымдықтарын анықтау әдістемесі - бұл инновациялық қызметті жүзеге асырудың және оны жүзеге асыруға жағдай жасаудың, инновациялық шешімдер іздеудің ұйымдастырушылық-экономикалық нысаны, сонымен қатар осы қызметті ынталандыру мен реттеу тетігі. Әдістеме инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың нақты функцияларын орындайтын экономикалық ынталандыру жүйесіне негізделген. Оның үстіне, бұл жиынтық жабық емес, және инновациялық кәсіпкерлікті дамытудың жаңа экономикалық ынталарының пайда болуы заңды құбылыс. Аталған экономикалық ынталандырулар инновациялық кәсіпкерлік құрылымдардың өмірлік циклінің кезеңдеріне қатысты функционалды қолдау керек.

ӘДЕБИЕТ

- 1 Богомолова А. В. Управление инновациями: Учебное пос./ Томск «Эль- контент» 2012. – 143 с [Bogomolova A. V. Upravlenie innovaciyami: Uchebnoe pos./ Tomsk «El'- контент» 2012. – 143 s]

2 Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі, Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы No 375-V Кодексі// <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000375> [Qazaqstan Respublikasynung Kasipkerlik kodeksi, Qazaqstan Respublikasynung 2015 zhylgy 29 qazandagy No 375-V Kodeksi// <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000375>]

3 Инновациялық өнімдер үлесі. Қазақстан Республикасы Статистика комитетінің ресми сайты www.stat.gov.kz [Innovaciyalıq onimder ulesi. Qazaqstan Respublikasy Statistika komitetining resmi saity www.stat.gov.kz]

4 Национальные научно – технологические парки Казахстана. https://kazakh-tv.kz/ru/view/column/page_70323_national-science-and-technology-parks-of-kazakhstan [Nacional'nye nauchno – tekhnologicheskie parki Kazahstna. https://kazakh-tv.kz/ru/view/column/page_70323_national-science-and-technology-parks-of-kazakhstan]

5 «Бизнестің жол картасы –2025» Бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы No 968 қаулысы//<http://adilet.zan.kz/http://adilet.zan.kz> [«Biznesting zhol kartasy – 2025» Biznesti qoldau men damyutudıng memlekettik bagdarlamasyn bekitu turaly Qazaqstan Respublikasy Ukimetining 2019 zhylgy 24 zheltoqsandagy No 968 qaulysy//<http://adilet.zan.kz/http://adilet.zan.kz>]

6 Жеке кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдаудың кейбір шаралары туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы No 1060 қаулысы//<http://adilet.zan.kz/> [Zheke kasipkerlikti memlekettik qoldaudyng keibir sharalary turaly Kazakstan Respublikasy Ukimetining 2019 zhylgy 31 zheltoqsandagy No 1060 qaulysy//<http://adilet.zan.kz/>]

М. С. ИСКАКОВА

*Казахский инновационный гуманитарно – юридического университет, Казахстан
mis0508@mail.ru*

НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕТОДОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

В статье рассмотрены основные направления совершенствования методов государственной поддержки малого инновационного предпринимательства.

Основная цель мер государственной поддержки – обеспечение развития малого предпринимательства как одного из важнейших элементов рыночной экономики. В рамках реализации данной стратегии государственная поддержка закреплена на законодательном уровне. Формирование первичной базы поддержки малого инновационного предпринимательства – сложный и длительный процесс. Основными задачами проведения государственной политики формирования рыночных отношений в научно-технической сфере являются стимулирование развития инфраструктуры малого инновационного предпринимательства, развитие конкуренции путем привлечения финансовых ресурсов и их целевое и эффективное использование для реализации программ и проектов создания высокотехнологичной продукции. Привлечение кредитов и инвестиций в данный сектор экономики для расширения возможностей доступа к источникам финансирования, необходимым для развития структур инновационного предпринимательства, в рамках действующих государственных программ предусмотрены меры по созданию других небанковских кредитных институтов. Инновации в любой сфере экономики требуют финансовых инвестиций. Для получения дополнительной прибыли, повышения эффективности деятельности организации, получения социально-экономического результата необходимо реализовать финансовые инвестиции. Предложены конкретные пути осуществления государственного регулирования и поддержки развития инновационного предпринимательства.

Ключевые слова: государственная поддержка, инновация, наука, производство, инвестиция, приоритеты, потенциал.

M. S. ISKAKOVA

*Kazakh Innovation Humanitarian Law University East Kazakhstan region,
Semey, Kazakhstan
mis0508@mail.ru*

DIRECTIONS FOR IMPROVING THE METHODS OF STATE SUPPORT OF SMALL INNOVATIVE BUSINESSES

The article considers the main directions of improving methods of state support for small innovative entrepreneurship.

The main goal of government support measures is to ensure the development of small business as one of the most important elements of a market economy. As part of the implementation of this strategy, state support is enshrined at the legislative level. Formation of the primary support base for small innovative entrepreneurship is a complex and lengthy process. The main objectives of the state policy for the formation of market relations in the scientific and technical sphere are to stimulate the development of infrastructure for small innovative entrepreneurship, the development of competition by attracting financial resources and their targeted and effective use for the implementation of programs and projects for the creation of high-tech products. Innovation in any area of the economy requires financial investment. To obtain additional profit, improve the efficiency of the organization, obtain a socio-economic result, it is necessary to implement financial investments. Concrete ways of implementing state regulation and supporting the development of innovative entrepreneurship are proposed.

Keywords: government support, innovation, science, production, investment, priorities, potential.